



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

**Cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(în domeniul controlului de stat, inclusiv privind organizarea
și funcționarea Consiliului național de soluționare a disputelor și
Consiliilor de soluționare a disputelor în cadrul organelor de control)**

În temeiul art. 9 alin. (1) și (2), art. 16 și art. 30 alin. (5) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă modificările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului (se anexează).

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Aprobate
prin Hotărârea Guvernului nr. /2024

MODIFICĂRILE ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului

1. Hotărârea Guvernului nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 133-141, art. 421) se modifică după cum urmează:

1) în tot cuprinsul hotărârii, textul „Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat”, la forma gramaticală corespunzătoare”;

2) în anexa nr. 1:

a) capitolul II se completează cu secțiunea a 5-a cu următorul cuprins:

„Secțiunea a 5-a

Întocmirea planului anual de control în urma evaluării nivelului de risc

28¹. După aranjarea clasamentelor pe fiecare domeniu de control, din fiecare clasament se preia un număr estimativ de persoane/unități care urmează a fi incluse în planul anual al controalelor.

Numărul de persoane/unități preluate din clasament se raportează la capacitățile instituționale, atât ale subdiviziunii responsabile de domeniul pentru care s-a făcut clasamentul, inclusiv a subdiviziunilor teritoriale, cât și ale organului de control în general, precum și la numărul maxim potențial de persoane/unități care pot fi supuse controalelor de către toate subdiviziunile organului de control. Preluarea persoanelor/unităților din clasament se realizează începând cu cea care a acumulat punctajul maxim de risc în urma aplicării formulei de la pct. 20 sau randomizat în privința celor care au acumulat același punctaj de risc, și se reflectă în lista subdiviziunii organului de control în ordine descrescătoare a punctajului de risc acumulat conform clasamentului.

28². Toate listele pentru toate domeniile de control se includ într-un plan al controalelor și constituie versiunea preliminară a planului anual al controalelor, care se examinează suplimentar în vederea dezvoltării și consolidării.

În urma comparării și contrapunerii listelor persoanelor/unităților, pe domeniile pentru care s-a făcut clasamentul, din versiunea preliminară a planului anual al controalelor, se definitivează, consolidează și aprobă planul anual al controalelor, în conformitate cu prevederile cadrului normativ și regulile aprobate de conducătorul organului de control. Planul anual al controalelor se întocmește în baza formularului prevăzut în anexa la Regulamentul privind ținerea Registrului de stat al controalelor, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 464/2018.

28³. Clasamentele și listele persoanelor supuse controlului se generează automatizat de Registrul de stat al controalelor în baza informațiilor din acesta,

în urma analizei criteriilor de risc, conform formulei stabilite la pct. 20 din Metodologie. În cazul în care Registrul nu asigură analiza suficientă a criteriilor de risc, aceasta se face manual și este complementară informației oferite de Registru.

28⁴. Dacă persoana supusă controlului se regăsește de mai multe ori în planul anual al controalelor în vederea efectuării controalelor în mai multe domenii de control din competența organului de control, conducătorul acesteia are obligația de a asigura reducerea la maxim a numărului de vizite prin combinarea și comasarea vizitelor pe mai multe domenii într-o singură vizită de control la una și aceeași persoană/obiect. Organizarea și efectuarea controlului trebuie să se realizeze cu asigurarea efectuării unui singur control planificat, pentru toate domeniile de activitate ale persoanei supuse controlului identificate în planul anual al controalelor.”;

b) se completează cu punctul 31¹ cu următorul cuprins:

„**31¹.** Până a purcede la analiza riscurilor și, după caz, motivarea necesității unui control inopinat, organul de control stabilește dacă:

a) petiția ține de competența organului de control în cauză și informația prezentată este relevantă domeniului său de control;

b) faptele examinate sunt prevăzute de legislația contravențională sau penală și plângerea conține suficiente elemente de fapt care ar permite constatarea contravenției sau începerea urmăririi penale fără inițierea unui control de stat.”;

c) la punctul 35:

cuvântul „clasificarea” se substituie cu cuvântul „soluționarea”;

se completează cu un alineat cu următorul cuprins:

„Petițiile sau datele despre petiționar vor fi dezvăluite persoanei supuse controlului în măsura în care legile de specialitate nu stabilesc interdicții în acest sens.”;

d) se completează cu punctele 35¹ și 35² cu următorul cuprins:

„**35¹.** Evaluarea informației din petiții în temeiul criteriilor de risc poate fi realizată în baza atribuirii punctajului și ponderării corespunzătoare a variantelor posibile. La calcularea riscului se selectează doar câte un aspect de evaluare (o variantă) de la fiecare criteriu de risc, conform următorului exemplu:

Nr. crt.	Criterii de risc	Aspecte de evaluare	Punctaj
1.	Conținutul petiției	Conținut întemeiat, descrieri corect argumentate, completate cu dovezi concrete	5
		Conținut aparent neîntemeiat, descrieri abstracte, lipsite de argumentări și dovezi	1
2.	Timpul ce a trecut de la identificarea problemei	Încălcarea descrisă în petiție are loc în flagrant sau într-o perioadă de timp scurtă de la momentul sesizării	5
		Perioada de timp ce s-a scurs de la momentul producerii încălcării este destul de mare fiind depășite și termenele de prescripție	1
3.	Credibilitatea autorului	Conform datelor deținute, autorul petiției a sesizat anterior organul de	4

	petiției	control și alte încălcări, care, fiind verificate, s-au adeverit	
		Autorul petiției nu a sesizat organul de control în trecut (este prima petiție)	3
		Conform datelor deținute, autorul petiției examinate a sesizat anterior organul de control și alte încălcări, care, fiind verificate, majoritatea dintre ele nu s-au adeverit	1
4.	Producerea unor incidente/accidente	Petiții cu detalii exacte și precise despre producerea unui incident/accident ce a provocat prejudicii	5
		Petiții despre posibilitatea iminentă de producere pe viitor a unui incident/accident	3
5.	Categoriile sociale ale populației	Petiții cu referire la încălcări ce afectează grupuri de persoane vulnerabile (copii, bătrâni, bolnavi, persoane cu dizabilități)	5
		Petiții cu referire la încălcări ce afectează alte grupuri de persoane	2
6.	Impactul asupra societății, proprietății publice sau private	Petiții despre unele încălcări a căror înlăturare, nefiind înlăturate imediat, ar fi imposibilă în viitor, astfel având impact negativ considerabil asupra societății, proprietății publice sau private	5
		Petiții despre unele încălcări a căror înlăturare ar fi posibilă în viitor, neavând un impact negativ considerabil asupra societății, proprietății publice sau private	1
TOTAL			

35². Prin calcularea sumei punctelor evaluării criteriilor stabilite în tabelul de la pct. 35¹, se obține punctajul total al evaluării petiției, în baza căruia organul de control ia decizia în privința petiției, cu dispunerea motivată a uneia sau câtorva din următoarele acțiuni:

Nr. crt.	Punctaj total obținut conform evaluării criteriilor stabilite	Acțiuni care pot fi întreprinse
1.	11-16	Refuzarea efectuării unui control, cu înregistrarea petiției în cabinetul personal al persoanei supuse controlului din Registrul de stat al controalelor
2.	17-23	Înregistrarea petiției în cabinetul personal al persoanei supuse controlului din Registrul de stat al controalelor, cu notificarea acestuia despre verificarea anumitor aspecte identificate în petiție în timpul următorului control planificat Notificarea persoanei supuse controlului vizat, prin care se solicită soluționarea pe cale amiabilă a problemelor abordate în petiție, cu informarea organului de control și a petiționarului despre posibilitatea soluționării și termenele necesare
3.	24-29	Dispunerea efectuării imediate a unui control inopinat, care poate include desfășurarea unui control la fața locului”;

3) în anexa nr. 2:

a) punctul 12 se completează cu un alineat cu următorul cuprins:

„Numărul de întrebări incluse în lista de verificare și importanța/magnitudinea acestora trebuie să fie raportate la varietatea riscurilor și complexitatea domeniului de competență, resursele de timp și personal ale organului de control cu scopul de a atinge eficiență maximă în gestionarea și eliminarea celor mai importante riscuri sistemice. În listele de verificare nu vor fi incluse întrebări care reflectă cerințe legale, încălcarea cărora nu provoacă prejudicii sau riscuri directe și evidente pentru viața, sănătatea, proprietatea persoanelor sau mediu.”;

b) la punctul 14 subpunctul 4), textul „titlului actului normativ, articolului și alineatului încălcat” se substituie cu textul „titlul, articolul și, după caz, alineatul încălcat din actul normativ intrat în vigoare conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative”;

c) la punctul 16, ultimul alineat se completează cu un enunț cu următorul cuprins:

„În conținutul întrebării pot fi incluse trimiteri doar la acte normative intrate în vigoare conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative sau la standarde care au aplicare obligatorie în condițiile art. 14 din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională.”;

d) la punctul 20, textul „se acordă punctaj maxim pentru întrebările care indică asupra unei cerințe legale, a cărei încălcare poate produce un risc pentru viața persoanei sau poate produce o vătămare gravă a integrității corporale a persoanei” se substituie cu textul: „se acordă punctaj maxim, între 15 și 20 de puncte, pentru întrebările care indică asupra unei cerințe legale, a cărei încălcare „foarte gravă” duce la risc iminent și imediat pentru viața persoanei, poate produce iminent o vătămare gravă a integrității corporale a persoanei sau crea prejudicii majore pentru mediu sau proprietatea persoanelor și nu pot fi înlăturate în timpul controlului. Se acordă punctaj mediu, între 7 și 14 puncte, pentru încălcări „grave”, care duc la risc iminent, dar nu imediat pentru viața și sănătatea persoanelor, sau la prejudicii considerabile pentru mediu sau proprietatea persoanelor. Se acordă între 1 și 6 puncte pentru încălcări „minore”, care pot fi înlăturate până la finalizarea controlului și care nu creează pericol iminent pentru viața și sănătatea persoanelor, sau pot cauza prejudicii minore sau neglijabile pentru mediu sau proprietatea persoanelor.”;

e) la punctul 22, textul „Suma punctajelor obținute la întrebările verificate constituie punctajul general.” se substituie cu textul „După parcurgerea tuturor întrebărilor aplicabile din listă, se calculează punctajul general care reprezintă media aritmetică sau media ponderată sau doar suma punctajelor obținute la întrebările verificate.”;

f) la punctul 24:

cuvintele „trebuie verificate mai întâi” se substituie cu cuvintele „necesită atenție sporită”;

textul „: decizia de sancționare, necesitatea realizării unui control ulterior, luarea deciziei de suspendare a activității persoanei supuse controlului” se substituie cu cuvintele „necesitatea realizării unui control în viitorul apropiat”.

2. Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 380/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 133-141, art. 422), se modifică după cum urmează:

1) în tot cuprinsul hotărârii, textele „Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător” și „Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textele „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat” și, respectiv, „Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2) în Regulament:

a) la punctul 1, textul „inclusiv al subdiviziunilor (oficiilor) teritoriale, după caz” se exclude;

b) punctul 4 va avea următorul cuprins:

„4. Consiliul examinează cererea prealabilă de contestare conform procedurii prealabile prevăzute în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 până la depunerea unei cereri de chemare în judecată a persoanei supuse controlului care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege.

Excepție constituie partea de constatare a faptei contravenționale și planul de remediere din procesul-verbal de control, care se contestă în conformitate cu prevederile Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 și actul administrativ individual contestat direct în instanța de judecată, fără respectarea procedurii prealabile în condițiile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat și în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.”;

c) la punctul 5:

litera b), cuvintele „și audit intern” se exclud;

litera d), cuvântul „trei” se substituie cu cuvântul „patru”;

d) la punctul 9:

alineatul doi, cuvântul „trei” se substituie cu cuvântul „patru”;

alineatul trei, cuvântul „trei” se substituie cu cifra „4”;

se completează cu alineatul patru cu următorul cuprins:

„Dacă la procedura de selecție în cadrul Consiliului, au optat un număr mai mic de 4 asociații din cadrul mediului de afaceri, procedura de selecție se prelungește doar pentru organele de control care nu au întrunit numărul necesar de asociații din cadrul mediului de afaceri.”;

e) punctul 11 se completează cu alineatul trei, cu următorul cuprins:

„Consiliul al cărui mandat a încetat își îndeplinește atribuțiile până la selectarea noilor membri, dar nu mai mult de 6 luni de la încetarea mandatului.”;

f) punctul 22 se completează cu textul „dacă în privința aceluiași act sau fapt persoana nu s-a adresat în instanța de judecată, în condițiile art. 30 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.”;

g) punctul 24 va avea următorul cuprins:

„24. Nu constituie obiect al contestațiilor în sensul prezentului Regulament-cadru:

a) procesele-verbale de control prin care au fost constatate contravenții sau semne ale componenței de infracțiune în condițiile art. 28 alin. (9¹) al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, în conformitate cu art. 30 alin. (1) al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, în situațiile în care se contestă partea de constatare a faptei contravenționale din procesul-verbal de control, care se contestă în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;

b) procese-verbale de control sau oricare alte acte administrative individuale ale organului de control, în temeiul cărora se impun măsuri restrictive sau sancțiuni care au ca efect suspendarea completă sau parțială a activității de întreprinzător sau imposibilitatea practicării acesteia de către persoana supusă controlului, care au fost contestate direct în instanța de judecată, fără respectarea procedurii prealabile”.

3. Hotărârea Guvernului nr. 464/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de stat al controalelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 167-175, art. 515) se modifică după cum urmează:

1) pe tot parcursul textului:

cuvintele „avansată calificată”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „calificată”, la forma gramaticală corespunzătoare;

textul „Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2) în Regulament:

a) punctul 4 se completează cu un alineat cu următorul cuprins:

„Registrul de stat al controalelor interacționează și efectuează schimbul de date necesare cu Registrul de stat al contravențiilor în cazul constatării contravenției în cadrul sau în urma controlului de stat.”;

b) pe tot parcursul textului, cuvintele „operator tehnico-tehnologic” se substituie cu cuvintele „administrator tehnic”;

c) punctul 14 subpunctul 5), se completează cu textul „, inclusiv datele de contact (telefon, poștă electronică) și obiectele de control deținute”;

d) punctul 16 subpunctul 2), se completează cu textul „, iar în cazul controlului inopinat – data și numărul notei de motivare”;

e) la punctul 20:

subpunctul 5) se abrogă;

se completează cu subpunctul 6¹) cu următorul cuprins:

„6¹) domeniile de competență ale organului de control pentru care se planifică controale”;

f) ultimul alineat se completează cu un enunț cu următorul cuprins:

„Până la aprobarea planului, prioritatea și ordinea persoanelor din plan (identificată conform punctajului de risc) poate fi revizuită și modificată dacă aceasta o impun particularitățile sezoniere într-un domeniu de control, resursele disponibile, graficul de lucru al organului de control pe parcursul anului și de alte circumstanțe relevante.”;

g) la punctul 21 alineatul doi, textul „este structurat pe capitole pentru fiecare domeniu de control, conform formulei «un capitol, un domeniu de control»” se substituie cu textul „reflectă toate domeniile de competență și indică dacă la o persoană/obiect urmează să fie desfășurate controale combinate pe câteva domenii simultan”;

h) la punctul 24:

cuvintele „zone economice libere”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „zone economice libere și parcuri industriale”, la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „Ministerul Economiei și Infrastructurii” se substituie cu cuvintele „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”;

al treilea alineat se completează cu un enunț cu următorul cuprins:

„În procesul de întocmire a planului anual de control, organul de control verifică dacă în plan se regăsesc rezidenți ai zonelor economice libere sau ai parcurilor industriale, ori obiecte de control din zone economice libere sau parcuri industriale. Până la înregistrarea planului anual de control, organul de control întocmește lista acestor persoane/obiecte și o transmite autorității competente pentru a fi incluse în planul consolidat pentru fiecare zonă economică liberă sau parc industrial aferent.”;

i) la punctul 28:

subpunctul 2), textul „Legii nr. 50 din 28 martie 2013” se substituie cu textul „Legii nr. 50/2013”;

subpunctul 3), cuvintele „legislației cu privire la siguranța ocupațională și la raporturile de muncă” se substituie cu textul „actelor normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă”;

se completează cu subpunctele 4) și 5) cu următorul cuprins:

„4) controalele efectuate în baza Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, în domeniul protecției mediului și folosirii raționale a resurselor naturale;

5) controale efectuate în baza Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.”;

j) la punctul 34:

subpunctul 12) va avea următorul cuprins:

„12) prescripții/indicații obligatorii, care prevăd măsuri necesare pentru înlăturarea încălcărilor și atingerea rezultatului scontat”;

se completează cu subpunctul 12¹) cu următorul cuprins:

„12¹) recomandări facultative privind modalitățile de înlăturare a neconformităților și evitarea acestora în viitor, dacă este cazul”;

k) punctul 36, după primul alineat, se completează cu două alineate noi cu următorul cuprins:

„În cazul constatării unei contravenții în cadrul efectuării controlului de stat, inspectorul bifează rubrica din procesul-verbal de control cu privire la constatarea contravenției, și completează rubricile procesului-verbal cu privire la constatarea contravenției sau al deciziei asupra cauzei contravenționale. După semnarea procesului-verbal de control, Registrul exportă automatizat informația în partea ce ține de constatarea contravenției în Registrul de stat al contravențiilor, prin interconexiunea sistemelor informaționale. Procesul-verbal de control, substituie procesul-verbal cu privire la contravenție și are regim juridic și forță juridică similară dacă în el se constată fapta contravențională.

În situația în care, în urma constatării contravenției, se stabilesc măsuri de remediere prevăzute la art. 46¹ alin. (4) al Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 în vederea conformării contravenientului cu cerințele legale, aceste măsuri și termenul realizării acestora se expun în planul de remediere.”;

l) punctul 37, la primul alineat, cuvintele „nota de motivare a controlului inopinat și” se exclud;

m) la punctul 56, textul „operatorul tehnico-tehnologic” se substituie cu cuvintele „administratorul tehnic al sistemului informațional”;

n) punctul 58 va avea următorul cuprins:

„**58.** Administratorul de sistem/infrastructură va gestiona sistemele operaționale (administrare de sistem), sistemul informațional, bazele de date, copierea de rezervă/restabilirea, resursele de rețea.

Funcțiile administratorului de sistem/infrastructură i se atribuie administratorului tehnic.”;

o) la punctul 59, textul „Înregistrările Registrului pot fi restabilite de către operatorul tehnico-tehnologic al Registrului, la solicitarea posesorului, integral sau parțial, în baza documentelor și copiilor de rezervă ale fișierelor electronice completate” se substituie cu textul „Înregistrările Registrului pot fi restabilite de către administratorul tehnic, la solicitarea posesorului, integral sau parțial, în baza copiilor de rezervă disponibile ale fișierelor electronice completate”;

p) la punctul 61, textul „Legea nr. 71-XVI din 22 martie 2007” se substituie cu textul „Legea nr. 71/2007”;

q) la punctul 66:

primul alineat, cuvintele „agenților economici” se substituie cu cuvintele „persoanei supuse controlului”;

alineatul doi va avea următorul cuprins:

„Persoana supusă controlului dispune de cabinet personal în cadrul Registrului de stat al controalelor, ce permite comunicarea, transmiterea, încărcarea, semnarea documentelor aferente controlului și informarea inspectorului despre prezentarea probelor în scopul executării prescripției.”;

r) la punctul 73, primul alineat, textul „Legea nr. 133 din 8 iulie 2011” se substituie cu textul „Legea nr. 133/2011”;

s) anexa la Regulamentul privind ținerea Registrului de stat al controalelor va avea următorul cuprins:

„Anexă
la Regulamentul privind ținerea
Registrului de stat al controalelor

Formularele documentelor aferente controalelor

I. PROCES -VERBAL DE CONTROL

Antetul organului de control (Denumirea organului de control)
<p>PROCES-VERBAL DE CONTROL nr. _____ din _____</p> <p><input type="checkbox"/> Inițial</p> <p><input type="checkbox"/> Adițional la procesul-verbal de control nr. _____ din _____</p> <p>Numele complet și funcția persoanelor care au efectuat controlul: _____</p> <p>_____</p> <p>Date cu privire la delegația de control: _____</p> <p>Tipul controlului și temeiul efectuării lui:</p> <p><input type="checkbox"/> Planificat Temei al controlului: _____ <small>(numărul planului controalelor, data aprobării și locul publicării)</small></p> <p><input type="checkbox"/> Inopinat Temei al controlului: _____ <small>(prevederea aplicabilă a art. 19 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și nota de motivare, cu indicarea datei la care a fost întocmită și nr. de file)</small></p> <p>Denumirea completă/numele persoanei supuse controlului și identificarea obiectului de control (unitatea supusă controlului): _____</p> <p>Domeniul de activitate supus controlului: _____</p> <p>Lista de verificare aplicată: _____</p> <p>Întrebările la care s-a constatat neconformarea cu cerințele legale (s-a răspuns cu „Nu”):</p> <p>1. Întrebarea verificată: _____</p> <p>_____</p>

explicații/comentarii și referința legală: _____

2. Întrebarea verificată: _____

explicații/comentarii și referința legală: _____

Date privind toate aspectele, documentele, bunurile, încăperile, produsele, utilajele și obiectele de altă natură care au fost supuse controlului și, după caz, ridicate în cadrul controlului, relevante scopului controlului: _____

Constatările și rezultatele controlului: _____

Referința expresă la prevederile actelor normative pe care le-a încălcat persoana supusă controlului:

Copiile documentelor examinate care confirmă încălcarea legii, ale altor documente întocmite în cadrul controlului: _____

Durata controlului (cu indicarea datelor în care a avut loc efectuarea controlului și a numărului de zile, dacă termenul a fost suspendat și temeiul suspendării, după caz): _____

Explicațiile/obiecțiile în scris ale persoanei supuse controlului și/sau ale angajaților acesteia:

Recomandări facultative privind modalitățile de înlăturare a neconformităților și evitarea acestora în viitor, dacă este cazul: _____

Prescripția:

Indicații obligatorii, care prevăd măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor (stabilite în partea prescriptivă) și rezultatul scontat, după caz: _____

Prevederile normative în temeiul cărora au fost emise indicațiile: _____

Termenul în care urmează a fi înlăturate încălcările: _____

Măsuri restrictive aplicate, după caz (cu argumentarea necesității aplicării măsurii alese): _____

Date despre verificarea executării prescripției

- Încălcările au fost înlăturate de către persoana controlată.
 A fost întocmit un proces-verbal suplimentar.

Data: _____

Semnăturile inspectorilor:

(numele, prenumele)

(semnătura)

(numele, prenumele)

(semnătura)

Procesul-verbal de control se contestă prin cerere prealabilă în termen de 30 de zile de la data la care persoanei supuse controlului i-a fost comunicat sau notificat actul administrativ individual. Cererea se depune la sediul autorității publice emitente și se examinează în cadrul Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organului de control sau direct în instanța de judecată, în cazul aplicării măsurilor restrictive sau a sancțiunilor care au ca efect suspendarea completă sau parțială a activității de întreprinzător ori imposibilitatea practicării acesteia de către persoana supusă controlului, în condițiile Codului administrativ nr. 116/2018.

Contravenția(iile) constatată(te) sau alte tipuri de încălcări prevăzute de lege, cu indicarea sancțiunii prevăzute de lege, după caz: _____



Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator

1. Data încheierii: _____, ora: _____

Locul încheierii: _____

2. Agentul constator (persoana competentă să soluționeze cauza):

Calitatea: _____

Numele: _____ Prenumele: _____

Denumirea autorității pe care o reprezintă: _____

Adresa juridică: _____

3. Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

3.1 Persoana fizică/cu funcție de răspundere:

Numele: _____ Prenumele: _____
Data nașterii: _____ Cetățenia: _____ Sexul: _____
Ocupația: _____
Identificat prin: _____ Seria: _____ Numărul: _____
Eliberat de: _____ la: _____ IDNP _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
Domiciliul: _____
3.2 Persoana juridică:
Denumirea: _____
Sediul: _____
IDNO _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
Reprezentantul: _____
4. Timpul săvârșirii: data: _____ luna: _____ anul: _____ ora: _____ sau perioada săvârșirii: _____
5. Locul săvârșirii: _____
6. Fapta contravențională: _____ _____ _____ _____ _____
cauzând paguba: _____ _____
comisă cu mijlocul de transport de tip: _____, marca/modelul: _____ număr de înmatriculare: _____ ignorând prevederile _____
prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art.: _____ _____ Cod contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.
7. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul: _____
8. Interpret/traducător _____ <i>(numele, prenumele, funcția, tel.)</i>
am fost informat despre răspunderea penală conform prevederilor art. 312 din Codul penal al Republicii Moldova, pentru traducere/interpretarea incorectă, fapt pentru care semnez _____
9. Recunosc săvârșirea contravenției și accept constatările agentului constator, fapt pentru ce semnez: _____ <i>(semnătura contravenientului)</i>
Partea rezolutivă

10. DECIZIA AGENTULUI CONSTATOR DE SANȚIONARE A CONTRAVENIENTULUI (persoanei competente să soluționeze cauza):	
De sancționare: _____	
Sanctiunea principală: _____	
Sanctiunea complementară: _____	
Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de contravenient: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _	
<p>Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancțiunii în instanța de fond conform competenței teritoriale.</p> <p>Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constator poate fi contestată de către contravenient, victimă, procuror sau de către conducătorii autorităților din care fac parte agenții constatori.</p> <p>Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.</p>	
11. Amenda poate fi achitată în numerar prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plata, precum și online prin intermediul internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice MPay (https://mpay.gov.md) la contul bancar: _____	
12. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de art. 34, 378, 383, 384, 387 și 451 ³ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, specificate pe verso, am luat cunoștință cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu soluția asupra cauzei contravenționale și am primit copia deciziei, pentru ce semnez:	
_____ (semnătura contravenientului)	
13. Semnătura: _____ <i>agent constator</i>	_____ <i>părintele/reprezentantul legal/apărătorul</i> <i>(persoana competentă să soluționeze cauza)</i>
 <p>PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE</p>	
Seria: _____ Numărul: _____	
Data: _____ ora: _____ Locul încheierii: _____	
1. Agent constator: _____ <i>(numele și prenumele agentului constator)</i>	
2. Funcția și denumirea autorității pe care o reprezintă: _____	
3. Datele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:	
3.1. Numele: _____ Prenumele: _____ Patronimicul: _____	
3.2. Locul și data nașterii: _____ Cetățenia: _____ Sexul: _____	
3.3. Identificat prin: _____ Seria: _____ Numărul: _____	
Eliberat de: _____ la: _____ IDNP _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _	
3.4. Domiciliul: Țara: _____ Localitatea: _____ Strada: _____ Bloc: _____ ap.: _____	
3.5. Locul de muncă: _____ Ocupația: _____ Tel: _____	

Persoana juridică:

3.6. Denumirea întreprinderii: _____

Codul fiscal: _____

3.7. Sediul (adresa juridică): _____

3.8. Reprezentant: _____

Adresa: _____ Tel: _____

4. Timpul comiterii: data: _____ luna: _____ anul: _____ ora: _____

sau perioada cuprinsă între: _____

5. Locul comiterii (localitatea, adresa): _____

Fapta contravențională: _____

(elementele constitutive ale contravenției, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice)

prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art. _____ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Explicațiile contravenientului în privința căruia s-a întocmit procesul-verbal: _____

Interpret/traducător _____

(numele, prenumele, funcția, tel.)

am fost informat despre răspunderea penală conform prevederilor art. 312 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 218/2008, pentru traducere/interpretarea incorectă, fapt pentru care semnez _____

Probe: _____

Mențiunea privind refuzul contravenientului de a semna procesul-verbal, motivele refuzului/absența contravenientului: _____

Martori:

1) _____

(numele, prenumele, IDNP, adresa de domiciliu, telefon)

2) _____

(numele, prenumele, IDNP, adresa de domiciliu, telefon)

Semnătura:

Agent constator: _____

Contravenient: _____

Martori: 1) _____ 2) _____

Decizia agentului constator

Aplicarea sancțiunii contravenționale _____

Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită, fapt pentru care semnez _____

Încetarea procesului contravențional _____

Remitere pentru examinare conform competenței, în temeiul articolului _____

Organul competent: _____ Adresa: _____

Cu recomandarea _____

Agentul constatator _____

(numele, prenumele, funcția agentului constatator, semnătura)

Data: _____ Ora: _____

Semnătura:

Agent constatator: _____

Contravenient: _____

Martori: 1) _____ 2) _____

Amenda urmează a fi achitată la contul IBAN al bugetului de stat (contul trezorerial de încasări): _____

În caz de dezacord cu decizia emisă, sunteți în drept să o contestați în termen de 15 zile de la data primirii acesteia. Conform alin. (3) art. 34 și alin. (11) art. 443 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, contravenientul este în drept să achite jumătate din amendă *dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare* de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Drepturile și obligațiile mele, prevăzute la art. 34, 384, 378 și 448 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 mi-au fost explicate, am luat cunoștință cu conținutul procesului-verbal, cu decizia agentului constatator, cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și am primit copia procesului-verbal, fapt pentru care semnez: _____

(numele, prenumele, semnătura contravenientului și data)

În cazul în care se stabilesc măsuri de remediere, se va completa anexa la procesul-verbal cu privire la contravenție.

Unele prevederi ale Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 care stipulează drepturile persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art. 167 alin. (11) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistența juridică garantată de stat.

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul: a) la apărare; b) să cunoască fapta imputată; c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistența juridică garantată de stat, dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional; d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii; e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția; f) să fie audiată în prezența apărătorului, dacă acceptă sau cere să fie audiată; g) să aibă

întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor; h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe Procesul-verbal; i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constataitor și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal; p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constataitor, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate; q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constataitor despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească; t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale; u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată: a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională; b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală; c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză; d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constataitor competent sau a instanței; e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constataitor și ale președintelui ședinței de judecată; f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constataitor asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constataitor sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constataitor este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copie de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constataitor și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constataitor, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constataitor expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

(5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constataitor.

(6) În cazul prevăzut la alin. (2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constataitor. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate. (8) Pentru contestația depusă împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023.

(9) În cazul în care contestația nu este însoțită de dovada de plată a taxei de timbru, instanța de judecată îi oferă timp părții pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă, în termen de 15 zile, partea nu înlătură neajunsurile, contestația nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie printr-o încheiere ce nu se supune niciunei căi de atac.

(10) Restituirea contestației nu exclude posibilitatea depunerii repetate a acesteia în condițiile și modul prevăzute de prezentul articol.



**Anexă la procesul-verbal cu privire la contravenție
întocmit la data de _____**

**Partea I
Planul de remediere**

_____ (data întocmirii)

Nr. crt.	Fapta contravențională constatată	Măsurile de remediere stabilite	Termenul de remediere
1.			
2.			
3.			
4.			

Alte mențiuni

Agent constator: _____
(numele, prenumele, semnătura)

Contravenient: _____
(numele, prenumele, semnătura)

Martor: _____
(numele, prenumele, semnătura)

**Partea a II-a
Realizarea planului de remediere**

_____ (data verificării)

Nr. crt.	Măsura de remediere stabilită	Proporția în care s-a realizat
1.		
2.		
3.		
4.		

Alte mențiuni

Agent constator: _____
(numele, prenumele, semnătura)

Contravenient: _____
(numele, prenumele, semnătura)

Martor: _____
(numele, prenumele, semnătura)

Semnătura inspectorilor:

(numele, prenumele)

(semnătura)

Semnătura reprezentantului/persoanei supuse controlului:

(numele, prenumele, funcția)

(semnătura)

II. PROCES-VERBAL DE CONTROL SUPLIMENTAR

Antetul organului de control
(Denumirea organului de control, adresa)

PROCES-VERBAL DE CONTROL SUPLIMENTAR

nr. _____ din _____
conex procesului-verbal de control nr. _____ din _____

Numele complet și funcția persoanelor care au efectuat verificarea suplimentară:

La data _____ a fost executată verificarea suplimentară în vederea verificării executării prescripției dispuse prin procesul-verbal de control nr. _____ din _____ (procesul-verbal de control inițial).

Date privind toate aspectele, documentele, bunurile, încăperile, produsele, utilajele și obiectele de altă natură care au fost supuse verificării suplimentare și, după caz, ridicate, relevante scopului verificării suplimentare: _____

Constatările și rezultatele verificării suplimentare: _____

Copiile documentelor examinate care confirmă neexecutarea prescripției, a altor documente întocmite în cadrul verificării suplimentare: _____

Durata verificării suplimentare (cu indicarea datelor în care a avut loc efectuarea controlului și a numărului de zile, dacă termenul a fost suspendat și temeiul suspendării, după caz): _____

Explicațiile/obiecțiile în scris ale persoanei supuse controlului și/sau ale angajaților acesteia: _____

Recomandări facultative privind modalitățile de înlăturare a neconformităților și evitarea acestora în viitor, dacă este cazul: _____

Prescripția:

Indicații obligatorii, care prevăd măsurile necesare pentru înlăturarea încălcărilor (stabilite în partea prescriptivă) și rezultatul scontat, după caz:

Prevederile normative în temeiul cărora au fost emise indicațiile:

Termenul în care urmează a fi înlăturate încălcările: _____

Măsuri restrictive aplicate, după caz (cu argumentarea necesității aplicării măsurii alese): _____

Procesul-verbal de control suplimentar se contestă prin cerere prealabilă în termen de 30 de zile de la data în care persoanei supuse controlului i-a fost comunicat sau notificat actul administrativ individual. Cererea se depune la sediul autorității publice emitente care se examinează în cadrul Consiliului disputelor pe lângă organul de control, sau direct în instanța de judecată în cazul aplicării măsurilor restrictive sau sancțiunilor care au ca efect suspendarea completă sau parțială a activității de întreprinzător ori imposibilitatea practicării acesteia de către persoana supusă controlului în condițiile Codului administrativ nr. 116/2018.

Contravenția(iile) constatată(te) sau alte tipuri de încălcări prevăzute de lege, cu indicarea sancțiunii prevăzute de lege, după caz: _____



PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

Seria: _____ Numărul: _____

Data: _____ Ora: _____ Locul încheierii: _____

1. Agent constator _____
(numele și prenumele agentului constator)

2. Funcția și denumirea autorității pe care o reprezintă: _____

3. Datele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

3.1. Numele: _____ Prenumele: _____ Patronimicul: _____

3.2. Locul și data nașterii: _____

Cetățenia: _____ Sexul: _____

3.3. Identificat prin: _____ Seria: _____ Numărul: _____

Eliberat de: _____ la: _____ IDNP: _____

3.4. Domiciliul: Țara: _____ Localitatea: _____

Strada: _____ Bloc: _____ Ap.: _____

3.5. Locul de muncă: _____ Ocupația: _____

Tel: _____

Persoana juridică:

3.6. Denumirea întreprinderii: _____

Codul fiscal: _____

3.7. Sediul (adresa juridică): _____

3.8. Reprezentant: _____ Adresa: _____

Tel: _____

4. Timpul comiterii: Data: _____ Luna: _____ Anul: _____ Ora comiterii: _____

(sau perioada cuprinsă între) _____

5. Locul comiterii (localitatea, adresa): _____

Fapta contravențională: _____

(elementele constitutive ale contravenției, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice)

prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art. _____ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Explicațiile contravenientului în privința căruia s-a întocmit procesul-verbal:

Interpret/traducător

(numele, prenumele, funcția, tel.)

am fost informat despre răspunderea penală conform prevederilor art. 312 din Codul penal al Republicii Moldova, pentru traducere/interpretarea incorectă, fapt pentru care semnez

Probe:

Mențiunea privind refuzul contravenientului de a semna procesul-verbal, motivele refuzului/absența contravenientului: _____

Martori:

1) _____

(numele, prenumele, IDNP, adresa de domiciliu, telefon)

2) _____

(numele, prenumele, IDNP, adresa de domiciliu, telefon)

Semnătura:

Agent constator: _____

(numele, prenumele, semnătura)

Contravenient: _____

(numele, prenumele, semnătura)

Martori: 1) _____

(numele, prenumele, semnătura)

2) _____

(numele, prenumele, semnătura)

DECIZIA AGENTULUI CONSTATOR

Aplicarea sancțiunii contravenționale: _____

Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită, fapt pentru care semnez:

Încetarea procesului contravențional: _____

Remitere pentru examinare conform competenței, în temeiul articolului _____

Organul competent: _____ Adresa: _____

Cu recomandarea: _____

Agentul constataitor _____

(numele, prenumele, funcția agentului constataitor, semnătura)

Data: _____ Ora: _____

Semnătura:

Agent constataitor: _____

Contravenient: _____

Martori: 1) _____

2) _____

Amenda urmează a fi achitată la contul IBAN al bugetului de stat (contul trezorerial de încasări):

În caz de dezacord cu decizia emisă, sunteți în drept să o contestați în termen de 15 zile de la data primirii acesteia. Conform alin. (3) art. 34 și alin. (11) art. 443 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, contravenientul este în drept să achite jumătate din amendă *dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare* de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Drepturile și obligațiile mele, prevăzute la art. 34, 384, 378 și 448 din Codul contravențional mi-au fost explicate, am luat cunoștință cu conținutul procesului-verbal, cu decizia agentului constataitor, cu mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și am primit copia procesului-verbal, fapt pentru care semnez: _____

(numele, prenumele, semnătura contravenientului și data)

În cazul în care se stabilesc măsuri de remediere, se va completa anexa la procesul-verbal cu privire la contravenție.

Unele prevederi ale Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 care stipulează drepturile persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător. (4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art. 167 alin. (11) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistența juridică garantată de stat.

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul: a) la apărare; b) să cunoască fapta imputată; c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistența juridică garantată de stat, dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional; d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii; e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția; f) să fie audiată în prezența apărătorului, dacă acceptă sau cere să fie audiată; g) să aibă

întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor; h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe Procesul-verbal; i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constataitor și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal; p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constataitor, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate; q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constataitor despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească; t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale; u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată: a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională; b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală; c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză; d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constataitor competent sau a instanței; e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constataitor și ale președintelui ședinței de judecată; f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod. (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constataitor asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constataitor sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constataitor este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copie de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația. (3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constataitor și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale. (4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constataitor, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constataitor expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă. (5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constataitor. (6) În cazul prevăzut la alin. (2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constataitor. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate. (8) Pentru contestația depusă împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023.

(9) În cazul în care contestația nu este însoțită de dovada de plată a taxei de timbru, instanța de judecată îi oferă timp părții pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă, în termen de 15 zile, partea nu înlătură neajunsurile, contestația nu se consideră depusă și, împreună cu actele anexate, se restituie printr-o încheiere ce nu se supune niciunei căi de atac.

(10) Restituirea contestației nu exclude posibilitatea depunerii repetate a acestuia în condițiile și modul prevăzute de prezentul articol.



**Anexă la procesul-verbal cu privire la contravenție
întocmit la data de _____**

**Partea I
Planul de remediere**

_____ (data întocmirii)

Nr. crt.	Fapta contravențională constatată	Măsurile de remediere stabilite	Termenul de remediere
1.			
2.			
3.			
4.			

Alte mențiuni

Agent constator: _____ (numele, prenumele, semnătura)

Contravenient: _____ (numele, prenumele, semnătura)

Martor: _____ (numele, prenumele, semnătura)

Semnătura inspectorilor:

_____ (numele, prenumele) _____ (semnătura)

Semnătura reprezentantului/persoanei supuse controlului:

_____ (numele, prenumele, funcția) _____ (semnătura)

**Partea a II-a
Realizarea planului de remediere**

_____ (data verificării)

Nr. crt.	Măsura de remediere stabilită	Proporția în care s-a realizat
1.		
2.		
3.		
4.		

Alte mențiuni

Agent constatator:	_____	(numele, prenumele, semnătura)
Contravenient:	_____	(numele, prenumele, semnătura)
Martor:	_____	(numele, prenumele, semnătura)
Semnătura inspectorilor:	_____	(numele, prenumele)
	_____	(semnătura)
Semnătura reprezentantului/persoanei supuse controlului:	_____	(numele, prenumele, funcția)
	_____	(semnătura)

III. DELEGAȚIA DE CONTROL

Antetul organului de control (Denumirea organului de control, adresa)	
DELEGAȚIA DE CONTROL nr. _____ din _____	
În conformitate cu prevederile _____	(prevederile legale care, expres, acordă organului respectiv atribuția de control în cazul pentru care se emite delegația)
și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, se dispune efectuarea controlului _____,	(planificat/inopinat)
în temeiul _____	(pentru controalele planificate – numărul planului controalelor, data aprobării și locul publicării planului; pentru controalele inopinate – prevederea aplicabilă a art. 19 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și nota de motivare, cu indicarea datei la care a fost întocmită și a numărului de file)
în privința _____	(denumirea/numele persoanei supuse controlului; codul fiscal; sediul/adresa subdiviziunii controlate și codul acesteia, după caz, alte date de contact)
Obiectul/obiectele care urmează a fi supus(e) controlului îl/le constituie: _____	
Scopul controlului: _____	
Metoda de control: _____	
Aspecte ce urmează a fi verificate în cadrul controlului: _____	
Lista/listele de verificare aplicată/aplicate în cadrul controlului este/sunt: _____, aprobată/aprobate prin _____,	
(actul administrativ al conducătorului autorității publice centrale cu competențe în domeniul de control)	
publicat în _____	
(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul, nr., art.)	
Data începerii controlului: _____	
(zz.ll.aaaa)	

Durata preconizată a controlului: _____
(numărul zilelor de control)

Controlul va fi efectuat de către inspectorii: _____

(numele, prenumele, funcția, numărul legitimației de serviciu)

(numele, prenumele, funcția, numărul legitimației de serviciu)

Data _____ și modul de comunicare a delegației de control _____

(poștă, e-mail, personal etc.)

(funcția, numele, prenumele conducătorului organului)

(semnătura)

Delegația de control se contestă prin cerere prealabilă în termen de 30 de zile de la data în care persoanei supuse controlului i-a fost comunicat sau notificat actul administrativ individual. Cererea se depune la sediul autorității publice emitente și se examinează în cadrul Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organului de control, sau direct în instanța de judecată, în cazul aplicării măsurilor restrictive sau a sancțiunilor care au ca efect suspendarea completă sau parțială a activității de întreprinzător, ori imposibilitatea practicării acestora de către persoana supusă controlului, în condițiile Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

IV. PLANUL ANUAL AL CONTROALELOR

Antetul organului de control (Denumirea organului de control)								
PLANUL CONTROALELOR pentru anul _____								
Nr. crt.	Denumirea (numele) persoanei supuse controlului	Codul fiscal	Obiectul ¹ supus controlului și adresa acestuia	Trimestrul	Domeniile de competență a organului de control ²			Control comun (organul de control vizat) ⁴
					(denumirea domeniului) ³	(denumirea domeniului)	(denumirea domeniului)	
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

¹ În dependență de scopul controlului și de obiectivele organului de control, se indică tipul sau destinația construcției, spațiului, utilajului sau altor categorii de obiecte care urmează a fi supuse controlului (de ex.: unitate de producere, sediu, depozit, unitate de comerț, stație de alimentare, abator, farmacie etc.).

² Pentru fiecare domeniu de competență (domeniu de control) se va include o coloană separată. Domeniile de competență se identifică în corespundere cu Metodologia de control sectorială și anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. Se indică denumirea sumară a domeniului, corespunzător coloanei.

³ Se marchează cu simbolul „X” la domeniul corespunzător de competență dacă s-a planificat control în raport cu o persoană/obiect ce urmează a fi supusă/supus controlului. În cazul în care la aceeași/același persoană/obiect urmează să fie desfășurate controale combinate pe câteva domenii simultan, se va marca cu simbolul „X” la toate domeniile de competență relevante.

⁴ Se include denumirea organului/organelor de control cu care s-a convenit efectuarea unui control comun în raport cu o persoană/obiect ce urmează a fi supusă/supus controlului”.

4. Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului național de soluționare a disputelor în domeniul controlului de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 76-85, art. 155), se modifică după cum urmează:

1) pe tot parcursul actului normativ, textul „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2) la punctul 7, cuvântul „doi” se substituie cu cifra „3” și se completează cu următoarea propoziție:

„Reprezentanții asociațiilor de întreprinzători, desemnați în calitate de membri în Consiliul național își exercită atribuțiile până la selectarea noilor membri, dar nu mai mult de 6 luni de la încetarea mandatului.”;

3) la punctul 9 subpunctul 1), textul „o dată la doi ani,” se exclude;

4) la punctul 21, subpunctul 7) se abrogă;

5) la punctul 24, subpunctul 8) se abrogă;

6) punctul 29 va avea următorul cuprins:

„29. Ședința se consideră deliberativă dacă la aceasta participă cel puțin 50% din membrii Consiliului național. În cazul absenței președintelui Consiliului național, ședința este prezidată de către secretarul general adjunct al Guvernului, responsabil de coordonarea domeniului supravegherii controalelor de stat. Secretarul general adjunct al Guvernului este membru supleant al Consiliului național.”;

7) la punctul 30, cuvântul „Secretariat” se substituie cu cuvântul „Președinte”.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (în domeniul controlului de stat, inclusiv privind organizarea și funcționarea Consiliului național de soluționare a disputelor și Consiliilor de soluționare a disputelor în cadrul organelor de control)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de hotărâre este elaborat de Cancelaria de Stat, cu suportul Proiectului Reforme Instituționale și Structurale în Moldova (MISRA) al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Scopul urmărit prin prisma modificărilor propuse constă în stabilirea unei proceduri clare de contestare a procesului-verbal de control și a procesului-verbal contravențional emise în urma efectuării controlului de stat și stabilirea condițiilor de contestare a acțiunilor organului de control întreprinse în cadrul efectuării controlului de stat, inclusiv prin prisma examinării cererii prealabile în cadrul Consiliului pentru soluționarea disputelor pe lângă organul de control.

Necesitatea modificărilor rezidă în eliminarea carențelor apărute pe parcursul activității Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control și a Consiliului național de soluționare a disputelor în domeniul controlului de stat, precum și ajustarea cadrului normativ secundar la noile prevederi legale în contextul executării obiectivelor din Planul de acțiuni cu privire la reformarea sistemului de control de stat asupra activității de întreprinzător, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. 108/2023 și a modificărilor la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Legea nr. 230/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a instituit norme speciale prin care procesul-verbal de control substituie procesul-verbal contravențional, pentru simplificarea procedurii și diminuarea presiunii asupra mediului de afaceri, ceea ce permite completarea unui singur proces-verbal de control în Registrul de stat al controalelor.

Tendința actuală este de a diminua presiunea asupra mediului de afaceri, a reduce cheltuielile necesare controlului de stat, a atrage investiții și a simplifica procedura de efectuare a controlului de stat. În acest context, pentru simplificarea proceselor de lucru ale organelor de control și optimizarea utilizării resurselor

umane/financiare, conform Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al controalelor” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 207/2023 din 20 martie curent, în cazul constatării unei contravenții, la bifarea rubricii din procesul-verbal de control cu privire la constatarea contravenției, Registrul de stat al controalelor urmează să exporte automatizat informația cu privire la constatarea contravenției în Registrul de stat al contravențiilor, de unde se va genera automatizat un exemplar al procesului-verbal contravențional prin interconexiunea sistemelor informaționale. Completarea procesului-verbal de control urmărește excluderea cazurilor sesizate de organele de control pe faptul că, instanța de judecată încetează procesele contravenționale pornite în urma efectuării controlului de stat din cauza lipsei datelor specificate la art. 443 din Codul contravențional, precum: locul încheierii, sediul, drepturile și obligațiile contravenientului etc.

În acest context, pentru depășirea situațiilor descrise este necesară revizuirea în mod de urgență a conținutului procesului-verbal de control, dar și indicarea expresă a modalității de contestare, conform normelor Codului contravențional, a părții contravenționale în caz de constatare a contravenției.

Totodată, este necesară dezvoltarea cabinetului personal al persoanei supuse controlului, ceea ce ar permite acesteia transmiterea/încărcarea/semnarea documentelor aferente controlului și posibilitatea informării inspectorului despre executarea prescripțiilor, care într-un final dezvoltă o comunicare mai eficientă și productivă cu organele de control.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre nu conține norme privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Modificările principale pentru corelarea cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător:

- **la Hotărârea Guvernului nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor:**

Se propun o serie de completări care vin să acorde suport metodologic organelor de control în privința modului de consolidare și perfectare a Planului anual de control, analiza și soluționarea petițiilor, precum și unele reguli pentru revizuirea și modificarea listelor de verificare, cu scopul de a uniformiza abordarea cu privire la conținutul listelor și punctarea/gradarea cerințelor și gravității încălcărilor.

- **la Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 380/2018:**

Conform noilor modificări la Regulamentul cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 380/2018, a fost prevăzut dreptul persoanei supuse controlului să conteste direct în instanța de judecată acțiunile organului de control întreprinse în cadrul efectuării controlului de stat, or, să depună o cerere prealabilă în formă scrisă, care se va examina în cadrul Consiliului.

Excepție constituie procesul-verbal contravențional care se contestă în condițiile Codului contravențional și nu se va examina în cadrul Consiliului.

Totodată, a fost ajustat termenul de exercitare a mandatului membrilor Consiliului național de soluționare a disputelor în domeniul controlului de stat cu termenul de exercitare a mandatului prevăzut pentru membrii Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control (3 ani). Suplimentar s-a prevăzut că, pentru membrii Consiliilor ale căror mandate a încetat, își îndeplinesc atribuțiile până la selectarea noilor membri, dar nu mai mult de 6 luni de la încetarea mandatului.

Numărul membrilor din partea mediului de afaceri se majorează la patru, pe motiv că există organe de control care optează pentru un număr mai mare de reprezentanți ai statului în Consiliile pentru soluționarea disputelor.

- **la Hotărârea Guvernului nr. 464/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de stat al controalelor:**

Revizuirea și ajustarea formularelor de documente aferente controalelor;

Implementarea principiului controlului consultativ și promovarea conformării voluntare prin delimitarea mai clară a conținutului „recomandărilor” și „indicațiilor” ce se vor conține în prescripția emisă de inspectorii, în textul Regulamentului și în formatul proceselor-verbale aferente.

Regulamentul privind ținerea Registrului de stat al controalelor a fost completat la pct.36 cu reglementări noi prin care, la constatarea unei contravenții în cadrul

efectuării controlului de stat, inspectorul bifează rubrica din procesul-verbal de control cu privire la constatarea contravenției, iar după semnarea procesului-verbal de control, se exportă informația cu privire la constatarea contravenției în Registrul de stat al contravențiilor, de unde se generează procesul-verbal contravențional sau decizia asupra cauzei contravenționale, prin interconexiunea sistemelor informaționale.

Totodată, se propune dezvoltarea cabinetului personal al persoanei supuse controlului prin asigurarea posibilității acestuia de a comunica/transmite/încărca/semna documentele aferente controlului și informa inspectorul despre prezentarea probelor, în scopul executării prescripției, ceea ce ar permite economisirea resurselor și a timpului pentru efectuarea controlului.

În subsidiar, a fost prevăzută contestarea procesului-verbal contravențional în condițiile Codului contravențional, fără a se răsfrânge asupra legalității procesului-verbal de control în care se constată anumite circumstanțe și pot fi înaintate prescripții și măsuri restrictive fără aplicarea sancțiunilor contravenționale.

- **la Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului național de soluționare a disputelor în domeniul controlului de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135/2019:**

Mandatul membrilor Consiliului național de soluționare a disputelor în domeniul controlului va constitui 3 ani.

Ședința se va considera deliberativă dacă la ea vor participa cel puțin 50% din membrii Consiliului național.

Suplimentar, se completează cu norme noi prin care secretarul general adjunct al Guvernului, responsabil de coordonarea domeniului supravegherii controalelor de stat devine membru supleant al Consiliului național și este în drept să prezideze ședința Consiliului național în lipsa Președintelui.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea resurselor financiare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul nu necesită modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării, consultării publice și avizării proiectului de act normativ a fost publicat pe paginile web www.particip.gov.md și www.cancelaria.gov.md la data de 3 ianuarie 2024:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-pentru-modificarea-unor-acte-normative-privind-organizarea-si-functionarea-consiliului-pentru-solutionarea-disputelor-in-cadrul-organelor-de-control-precum-si-organizarea-si-functionarea-consiliului-national-de-solutionare-a-disputelor-in-domeniul-controlului-de-stat/11777>.

Unele reglementări din proiect au fost consultate în cadrul ședinței Consiliului național pentru soluționarea disputelor în domeniul controlului de stat din 20 martie 2024. Ulterior, la consultările publice asupra proiectului de lege (înregistrat în Secretariatul Parlamentului cu nr. 77 la 7 martie 2024) pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător) din 3 aprilie curent, în cadrul Comisiei economie, buget și finanțe, au fost aduse la cunoștință participanților unele reglementări ale proiectului de hotărâre care au drept scop stabilirea unei proceduri clare de contestare a procesului-verbal de control și a procesului-verbal contravențional emise în cadrul efectuării controlului de stat.

Proiectul a fost avizat de autoritățile publice interesate, iar propunerile și obiecțiile au fost luate în considerare la definitivarea acestuia.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost expertizat de Centrul Național Anticorupție prin raportul de expertiză anticorupție Nr. EHG24/9712 din 29.05.2024.

9. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre a fost expertizat de Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 04/1-3789 din 23 aprilie 2024, propunerile și obiecțiile au fost luate în considerare în mare parte la definitivarea proiectului.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ **Lilia DABIJA**

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(în domeniul controlului de stat, inclusiv privind organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Disputelor
și Consiliilor de soluționare a disputelor în cadrul organelor de control)

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Agencia de Guvernare Electronică <i>Aviz nr.24/3007-91 din 24 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației <i>Aviz nr.03-DJAC/529 din 21 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică <i>Aviz nr.06-01/2585 din 24 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale <i>Aviz nr. Rg02-002392 din 23 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor <i>Aviz nr. 15-2630 din 29 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Centrul Național Anticorupție <i>Raport de expertiză anticorupție Nr. EHG24/9712 din 29.05.2024</i>	Proiectul, în redacția propusă, nu conține factori și riscuri de corupție.	Se acceptă
Consiliul Audiovizualului	A fost reiterată poziția din primul aviz	Se acceptă parțial Urmare discuțiilor cu executorul avizului s-a convenit că art. 1 alin. (3) din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, prevede expres condițiile de aplicare a actului normativ nominalizat în raport cu Consiliul Audiovizualului, iar aceasta nu se va repeta în hotărârea de Guvern (a se vedea art. 55 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative).
Consiliul Concurenței <i>Aviz Nr. DJ-06/354-736 din 28 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal <i>Aviz Nr. 04-01/1580 din 29 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	<p>Poziția instituțională derivă din prevederile art.3 alin.(4) din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat, potrivit căruia: „Evaluarea riscurilor se bazează pe date veridice și informație științific argumentată”. Or, aspectele de evaluare propuse în tabelul exemplu de la pct.35¹ , în baza cărora urmează a fi evaluat conținutul petiției, nu sunt date veridice și informații științific argumentate. Prin urmare, redacția propusă la pct.35¹ distorsionează și depășește sensul normei primare și generează riscuri pentru organul de control la luarea deciziei în privința petiției și/sau la stabilirea eronată a punctajului acesteia, aspect care ar constitui temei de contestare. Mai mult ca atât, constatăm că autorul utilizează la pct.35¹ cuvântul „petiție”, iar la pct.35² (puncte interdependente) cuvântul „plângere”, menționând că se evaluează petiția, dar se ia decizia în privința plângerii. Prin urmare, din această perspectivă, considerăm oportună uniformizarea terminologică. Totodată atenționăm că, în conformitate cu art. 9 din Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018: „Prin petiție, în sensul prezentului cod, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică”. În final, reiterăm argumentul că conținutul unei petiții este exhaustiv reglementat prin art.75 din Codul administrativ, iar criteriile referitoare la „credibilitatea autorului petiției”, „categoriile sociale ale populației”, „impactul asupra societății, proprietății publice sau privată” sunt elemente subiective, bazate pe intima convingere a persoanei care examinează petiția, fiind lipsite de consistență factologică, contrar prevederilor art.3 alin.(4) al Legii nr.131/2012.</p>	Se acceptă parțial
Ministerul Mediului <i>Aviz nr. 13-05/1160 din 25.04.2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Aviz nr. 09-1610 din 25 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Muncii și Protecției Sociale <i>Aviz nr. 07-2737 din 27 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Sănătății	La „Hotărârea Guvernului nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 133- 141, art. 421)” se propune completarea punctului 28 ¹ , după textul „atât ale subdiviziunii responsabile de domeniul pentru care s-a făcut clasamentul” cu sintagma „inclusiv al subdiviziunilor teritoriale” și în continuare după text.	Se acceptă
Ministerul Finanțelor	<p>La indicația Cancelariei de Stat nr.14-69-5448 din 21 mai 2024, Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (în domeniul controlului de stat, inclusiv privind organizarea și funcționarea Consiliului național de soluționare a disputelor și Consiliilor pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control) (număr unic 307/CS/2024) autor – Cancelaria de Stat și, în limita competențelor funcționale, comunică că, nu fost luate în considerare obiecțiile expuse anterior prin scrisoarea nr.07/5-03/169/631 din 26 aprilie 2024 (scrisoarea se anexează).</p> <p>La pct. 1 subpct. 1) din proiectul hotărârii Guvernului propus spre examinare, nu se identifică justificarea propunerii de substituie a denumirii Legii 131/2012, în situația în care denumirea deplină actuală a acestui act este Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p>	Nu se acceptă Conform Legii nr. 95/2024 pentru modificarea unor acte normative, începând cu 3 iunie 2024, din denumirea Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra

	<p>Totodată, în conformitate cu prevederile art.1 alin.(4) lit. e) din Legea nr.131/2012 privind controlul asupra activității de întreprinzător, dispozițiile prezentei legi nu se extind asupra controalelor efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat, cu excepția înregistrării, supravegherii și raportării controalelor în Registrul de stat al controalelor. Cât privește examinarea cererilor prealabile/contestațiilor adresate împotriva actelor administrative emise de autoritatea fiscală, acestea se examinează conform reglementărilor Codului fiscal. Concomitent, modificările propuse în pct. 2 subpct. 3) și subpct. 7) din proiectul de modificare a Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 380/2018, se propun a fi completate cu textul „dacă legislația nu prevede altfel”.</p> <p>De asemenea, pct. 2 subpct. 8) din același proiect, se propune a fi completat cu o literă nouă, expusă în următoarea redacție: „c) alte cazuri prevăzute de legislație”.</p>	<p>activității de întreprinzător, cuvintele „asupra activității de întreprinzător” se exclud.</p> <p>Nu se acceptă Consiliul pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control își desfășoară activitatea în cadrul Serviciului Fiscal de Stat și în alte organe de control prevăzute în anexa Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, care este împuternicit să examineze contestațiile depuse de persoanele supuse controlului pe marginea procedurii și efectuării controlului de stat.</p> <p>Art. 30 alin. (1) al legii prenotate cât și art. 274¹ alin. (1) din Codul Fiscal prevede expres ce constituie obiect al examinării în cadrul Consiliului fără a avea careva derogări de la normele respective.</p> <p>Nu se acceptă Redacția propusă lasă loc de interpretări și poate genera riscuri de corupție.</p>
--	--	---

Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	<p>În tot conținutul regulamentului textul „operator tehnico – tehnologic al Registrului” se va substitui cu textul „administrator tehnic al sistemului informațional în care se conține Registrul”, astfel cum indică art. 7, alin. (2) lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 56 textul „de operatorul tehnico-tehnologic al Registrului în arhiva electronică,” se exclude.</p>	<p>Se acceptă parțial se substituie textul „de operatorul tehnico-tehnologic” cu „administratorul tehnic al sistemului informațional”.</p>
	<p>Se vor abroga pct. 58 pentru a evita dublarea prevederilor legale. Atribuțiile administratorului tehnic sunt stabilite în Anexa nr. 5 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat, care prevede inclusiv configurarea și gestionarea copiilor de rezervă a sistemelor informaționale.</p>	<p>Se acceptă parțial Pct. 58 se expune în următoarea redacție: „Administratorul de sistem/infrastructură va gestiona sistemele operaționale (administrare de sistem), sistemul informațional, bazele de date, copierea de rezervă/restabilirea, resursele de rețea. Funcțiile administratorului de sistem/infrastructură i se atribuie administratorului tehnic.” La moment, mentenanța Sistemului informațional Registrul de stat al controalelor este asigurată cu titlu gratuit pe o perioadă nedeterminată de timp de către Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (în calitate de operator tehnico-tehnologic) în baza acordului nr. 122 din 1 martie 2019. Lista activităților</p>

		<p>aferente mentenanței sistemului informațional conform anexei la acordul menționat constau în:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Soluționarea incidentelor;2. Consultații metodologice privind arhitectura și tehnologiile utilizate la funcționarea sistemului;3. Monitorizarea sistemului informațional și componentelor acestuia, sub aspectul disponibilității aplicației din rețeaua publică internet;4. Gestionarea utilizatorilor și drepturilor de acces la sistem în conformitate cu solicitările parvenite;5. Plasarea informației pe portalul public (controale.gov.md) în conformitate cu solicitările parvenite. <p>Informațiile stocate în Registru, reglementate de legislația cu privire la controlul de stat, cu excepția informațiilor atribuite prin lege la categoria celor cu accesibilitate limitată, sunt accesibile tuturor persoanelor interesate prin intermediul portalului controale.gov.md.</p>
--	--	---

		<p>La acest capitol, conform pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică are calitatea de operator tehnico-tehnologic a site-urilor web oficiale ale autorităților publice. Pentru administrarea de sistem/infrastructură, este nevoie de specialiști cu personal calificat de care dispune STISC-ul. În aceste condiții la acceptarea solicitării STISC de a exclude sintagma de operator tehnico-tehnologic, funcțiile acestuia urmează a fi preluate de administratorul de sistem.</p>
	<p>Pct. 59 va avea următorul conținut „Înregistrările Registrului pot fi restabilite de către administratorul tehnic, la solicitarea posesorului, integral sau parțial, în baza copiilor de rezervă disponibile”, venim cu această obiecție, deoarece dacă va fi situația, care nu ar putea fi, ca copiile de rezervă să nu se fi păstrat, nu administratorul tehnic (operatorul tehnico-tehnologic) va restabili înregistrările Registrului în baza copiilor documentelor pe suport de hârtie pe care le dețin organele de control dar însă organele de control vor efectua înregistrările date.</p>	<p>Se acceptă</p>

Ministerul Energiei <i>Aviz nr. 10-1441 din 28 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Afacerilor Interne <i>Aviz nr. 38/2256 din 27 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Educației și Cercetării <i>Aviz nr. 38/2256 din 27 mai 2024</i>	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act
Ministerul Justiției	<p>În clauza de adoptare se va indica doar temeiul juridic concret pentru adoptarea acestui act normativ, referințele la alte norme ale actelor normative care nu constituie temei juridic de adoptare a actului normativ elaborat (nu constituie temei juridic pentru obiectul de reglementare al proiectului), nu se vor indica în clauza de adoptare. De exemplu, referințele la dispozițiile finale ale unui act normativ, prin care o autoritate publică se obligă să amendeze actele sale în conformitate cu noile reglementări, nu constituie temei juridic de adoptare. Prin urmare, textul „și art. IX alin. (3) din Legea nr. 95/2024 pentru modificarea unor acte normative” se va exclude din clauza de adoptare.</p>	Se acceptă
	<p>Pct. 2 necesită a fi exclus, ca fiind excedent. Or, art. 56 alin. (1) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative prevede deja că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	Se acceptă
	<p>Cu referire la pct. 1 (modificarea Hotărârii Guvernului nr. 379/2018 cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor): În sbp. 1), norma se propune a fi reformulată, în vederea expunerii că „în tot cuprinsul hotărârii, textul „Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător” la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat”, la forma gramaticală corespunzătoare”.</p>	Se acceptă
	<p>La sbp. 2) lit. a), în redacția propusă pentru pct. 28³ se recomandă a se indica punctul concret din Metodologie, în care este stabilită formula la care se face referire. În sbp. 2) lit. c), din dispoziția propusă spre completarea pct. 35 din anexa nr. 1</p>	Se acceptă

	<p>În sbp. 3):</p> <p>- la lit. a) și d), cuvintele „din anexa nr. 2” se vor exclude, ca fiind excedente;</p>	Se acceptă
	<p>- la lit. b), textul „titlul, articolul și alineatul” se va substitui cu textul „articolului și după caz, a alineatului”.</p>	Se acceptă
	<p>Cu referire la pct. 2 (modificarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 380/2018):</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 380/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 133- 141, art. 422), se modifică după cum urmează:”</p> <p>în sbp.</p> <p>1), va fi prevăzut că „în tot cuprinsul hotărârii, textele „Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător” și „Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textele „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat” și, respectiv, „Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018”, la forma gramaticală corespunzătoare”.</p>	Se acceptă
	<p>Complementar, având în vedere că dispozițiile cuprinse în sbp. 2) - 8) prevăd modificări în Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control, acestea urmează a fi prevăzute într-un singur subpunct, și anume sbp. 2), cu utilizarea formulării generice „2) la Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Consiliului pentru soluționarea disputelor în cadrul organelor de control:”.</p>	Se acceptă
	<p>În sbp. 2), cuvântul „cuvintele” se va substitui cu cuvântul „textul”, ținând cont că potrivit normelor tehnicii legislative, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv (se va ține cont de observația dată în tot textul proiectului). Totodată, cuvintele „se exclud” se vor substitui cu cuvintele „se exclude”.</p>	Se acceptă
	<p>La sbp. 4) lit. b), norma va fi expusă în următoarea redacție:</p> <p>„b) la litera d), cuvântul „trei” se substituie cu cuvântul „patru”;</p>	Se acceptă

	<p>La sbp. 8), în redacția propusă pentru pct. 24, după cuvintele „constatate contravenții” se propune a fi inclus textul „sau semne ale componenței de infracțiune în condițiile art. 28 alin. (9¹) al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat”, în corespundere cu art. 30 alin. (1) al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct. 3 (modificarea Hotărârii Guvernului nr. 464/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind ținerea Registrului de stat al controalelor): În dispoziția de modificare, sursa publicării se va expune după cum urmează: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 167-175, art. 515)”. Sbp. 1) lit. a) se va completa cu textul „, la forma gramaticală corespunzătoare”</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La sbp. 2) lit. d), numerotarea diviziunilor prin alineate și anume „(1)”, „(2)” și „(3)” se va exclude, în vederea respectării normelor tehnicii legislative (observație similară valabilă și pentru dispozițiile lit. f), g), h), l) și n)).</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La sbp. 2) lit. g), cu referire la completarea pct. 8 sbp. 3), cu textul „în domeniul muncii, securității și securității în muncă”, cuvintele „în domeniul muncii” urmează a fi revăzute, or, acestea sunt excedente.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Cu referire la sbp. 2) lit. l), atragem atenția că dispozițiile primului alineat al pct. 66 sunt conforme normei prevăzute la art. 9 alin. (2) al Legii nr. 131/2012. Or, este necesar inițial a fi modificate dispozițiile din lege, ca ulterior să se intervină cu modificări în actele normative inferioare ei.</p>	<p>Se acceptă Totodată, informăm că actele normative inferioare Legii nr. 131/2012, se ajustează la noțiunea de persoană supusă controlului prevăzută în actul normativ menționat. Suplimentar, în prezent se elaborează proiectul de modificare a Legii nr. 131/2012, unde se va ține cont de propunerea în cauză.</p>
	<p>La sbp. 2) lit. n), referitor la redacția propusă pentru anexa la Regulamentul privind ținerea Registrului de stat al controalelor: 1) La capitolul I „Proces-verbal de control”, din secțiunea „Date despre verificarea executării prescripției” cuvintele „i-a fost sau trebuia să-i fie adus acesta la cunoștință” urmează a fi revizuite, prin prisma art. 165 alin. (1) al Codului administrativ nr. 116/2018, care prevede că cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la</p>	<p>Se acceptă</p>

	comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Respectiv, cuvintele „sau trebuia să-i fie adus acesta la cunoștință” sunt tendențioase și contrare dispozițiilor legale.	
	2) Cu referire la redacția „Procesului-verbal cu privire la contravenție”, în secțiunea ce vizează „Decizia agentului constatator” și anume: - în prevederea ce redă dispozițiile legale ale art. 378 din Codul contravențional, referința la „art. 167 alin. (11) din Codul de procedură penală” se va substitui cu referința la „art. 167 alin. (11) din Codul de procedură penală”;	Se acceptă
	- în prevederea ce redă dispozițiile art. 384 din Codul contravențional, referitor la numerotarea alineatului, textul „(31)” se va substitui cu textul „(3 ¹)”;	Se acceptă
	- cu referire la redarea art. 448 din Codul contravențional, atragem atenția că dispozițiile în vigoare ale alin. (9) și (10) ale articolului citat nu au fost incluse în proiect, iar dispozițiile alin. (8) nu sunt conforme redacției în vigoare.	Se acceptă
	- cu referire la anexa la „Procesul-verbal cu privire la contravenție” subliniem că potrivit art. 49 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, anexa trebuie să aibă un temei-cadru în textul actului normativ și să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere.	Se acceptă
	Observațiile formulate la capitolul I „Proces-verbal de control” sunt identic valabile și pentru capitolul II „Proces-verbal de control suplimentar”.	Se acceptă
	La capitolul IV „Planul anual al controalelor”, menționăm că potrivit art. 49 alin. (5) al Legii nr. 100/2017, exprimările cifrice, tabelele, planurile și altele asemenea, care sunt incluse în anexe, pot fi urmate de explicații suplimentare, care se notează cu indici numerici, în ordinea în care au fost enunțate în textul anexei. În context, semnele grafice precum „***” se vor substitui cu indici numerici (ex. 1, 2, 3, ...).	Se acceptă

Secretar general adjunct al Guvernului

Lilia DABIJA